

INDSTILLINGER TIL KL'S KLIMAPRIS 2025

Natur og klimatilpasning

Indholdsfortegnelse

Klimatilpasningsanlæg ved Strandby Have i Greve Kommune	2
Sakskøbing Sluse (Guldborgsund Kommune)	4
Hvidovres vilde virksomheder på Avedøre Holme (Hvidovre Kommune)	6
Grøn Omstilling af Viby Øst (Roskilde Kommune).....	8
Projekt Sund Vejle Fjord (Vejle Kommune).....	10

Klimatilpasningsanlæg ved Strandby Have i Greve Kommune

Beskriv indsatsen kort

Klimatilpasningsanlægget ved Strandby Have er et eksempel på, hvordan man ved at indtænke tilpasning tidligt i byudviklingsprocessen kan håndtere både eksisterende regnvandsudfordringer, fremtidssikre nye boligområder og øge områdets rekreative værdi. Der er fx anlagt salamanderplatform, faunapassager, vadested, Tiny Forest, stier mv., foruden et pilotforsøg med et rensesystem til rentvandsbassin, så dele af regnvandsbassinet fremstår med renere regnvand til fordel for biodiversiteten.

Kommunens rolle i indsatsen

Via strategisk arbejde med klimatilpasning har Greve Kommune i et tværgående samarbejde ml. byplanlægning, miljømyndighedsarbejde, udvikler og KLAR Forsyning faciliteret skabelsen af anlægget, der både klimatilpasser naboområderne og den nye bydel. I planlægnings- og udbudsfasen er kommunen lykkedes med at samle klimatilpasningen til et større sammenhængende blågrønt bånd med forbindelse til stranden. Anlægget er anlagt og driftes i samarbejde med KLAR Forsyning.

Kriterie 1: Indsatsens effekt og spredningspotentiale. Hvordan har indsatsen potentiale til at blive spredt til andre fagområder, aktører eller til andre kommuner. Og hvad har effekten været?

Behovet for at kunne se og udnytte synergier er stigende, og hvis kommunerne skal lykkes, er en tværgående indsats, som denne, nødvendig. Anlægget er et eksempel på strategisk og langsigtet planlægning, hvor der var behov for at koordinere og finde synergier blandt f.eks. salg af kommunale grunde, opførelse af nye boliger, klimatilpasning af eksisterende og nyt, grønne åndehuller med biodiversitet samt trygheds- og fællesskabende områder. Derudover har det krævet investering i rekreative elementer og åbenhed ift. den nye rensemethode. Regnvandet

renses for uønskede partikler og olie fra vejvandet mm., og det står klarere og øger biodiversiteten og levestandarden for insekter og andet dyreliv.

Kriterie 2: Indsatsens læringspotentiale

Hvilken læring har indsatsen bidraget med til det fremadrettede arbejde med den grønne omstilling i kommuner?

Processen med at udvikle byområdet har involveret mange forskellige fagområder, aktører og borgere. Ved bredt samarbejde har det været muligt at udvikle en ny, attraktiv og spændende bydel i Greve Nord. Det har givet erfaring med at anlægge klimabassiner og faunapassager der fungerer som blågrønne rekreative områder med vild natur og lav pleje i et tæt befolket boligområde. Brugerne har taget området til sig, og det stiller ikke krav til mere drift. Endelig er der mulighed for at anvende rensemetoden fremadrettet i andre klimatilpasningsprojekter. Enten som her, ved at indrette et særligt rentvandsbassin, eller ved at øge rensekapaciteten i mindre bassiner.

Kriterie 3: Indsatsens nytænkende og innovative karakter

Hvordan er indsatsen enten i proces, formål eller i resultat nytænkende og innovativ?

Det er nytænkende i forhold til at sammentænkte byudvikling med klimatilpasning og blågrønne løsninger som øger trivsel og rekreative muligheder for borgerne. SCL-rensesystemet er innovativt ift. at kunne:

1. Spare drifts-og anlægskroner, hvis bassiner kan være mindre
2. Give renere vand. Rensesystemet fjerner partikler fra vandet, hvilket letter driften, da anlægget sjældnere skal oprenses.

Den bedre rensning kan potentielt reducere pladskravet til nye klimatilpasningsbassiner, og der er mulighed for at tilføje metoden ved klimatilpasning i et eksisterende byområde. Rensemetoden kan designes efter hvilke stoffer, der skal fjernes.

Kriterie 4: Indsatsens lokale forankring

Hvordan er indsatsen lykkedes med at skabe relevant opbakning og følgeskab blandt f.eks. borgere, erhvervet, medarbejdere i flere forvaltninger, lokalpolitisk etc.?

I processen med at byudvikle området har der været behov for at inddrage mange aktører, da byudviklingsområdet var fordelt ml. flere grundejere, brugere, interessenter mv. I opstartsfasen blev der nedsat et brugerråd og foretaget markvandring. Det kræver politisk mod, når grønne arealer skal omdannes til nye anvendelsesformål. Den fokuserede indsats på at gøre klimabassinet til et forbedret rekreativt element i området, har været afgørende for at nå målet. Både Greve Kommune og KLAR Forsyning har oplevet stor interesse og modtaget mange positive tilbagemeldinger for området, der nu bliver flittigt besøgt af børnehaver, naboer og andre, som nyder dyrelivet og den varierede beplantning.

Sakskøbing Sluse (Guldborgsund Kommune)

Beskriv indsatsen kort

I Sakskøbing opføres der netop nu en sluse, som skal sikre byen mod stormflod. Projektet udføres i et samarbejde mellem lokale borgere og Guldborgsund Kommune. Anlægget forventes at være færdigt i efteråret 2025. Sakskøbing Sluse har været i støbeskeen siden 2015. Lokale ildsjæle kom med ideen om en sluse, som én gang for alle skulle sikre byen mod oversvømmelser. Projektet har været igennem et turbulent forløb, men med de seneste hændelser ser flere og flere efterhånden projektets værdi.

Kommunens rolle i indsatsen

Forløbet over snart 10 år fra idefase til start udførelse har været varetaget af Guldborgsund Kommune (myndighed, tilladelser ansøgninger etc.). De beskyttede lodsejere skal imidlertid selv betale for og forestå udførelsen. Det at skabe et samarbejde med en præmis om, at vi som kommune ikke må figurere som bygherre på et kompliceret projekt til 40 mio. kr. - derimod laget selv - har været en stor opgave, der har krævet transparens, og et personligt forpligtende tillidsforhold parterne imellem.

Kriterie 1: Indsatsens effekt og spredningspotentiale. Hvordan har indsatsen potentiale til at blive spredt til andre fagområder, aktører eller til andre kommuner. Og hvad har effekten været?

Effekten er meget konkret, lokalt for området i Sakskøbing. Byen har været udsat for flere højvandssituationer de seneste år, med betydning for udsatte lodsejeres livskvalitet, ejendoms-værdi, ultimativt måske endda mulighed for at tegne forsikringer på ejendom. Et lokalområde, der på den måde er truet, vil i højere grad end ellers blive truet af lavere attraktivitet affolkning – selv en skøn købstad som Sakskøbing. Som et af de første kystsikrings-projekter med den kompleksitet, vil projektet kunne tjene som eksempel for andre projekter landet over, såvel vise vejen for, hvordan projekter uden for den kommunale kerneopgave kan udvikles og udføres i et samarbejde mellem Kommune og borger.

Kriterie 2: Indsatsens læringspotentiale

Hvilken læring har indsatsen bidraget med til det fremadrettede arbejde med den grønne omstilling i kommuner?

Sakskøbing Sluse vil når det står færdigt i efteråret 2025 være en inspirationskilde til andre kommuner og borgergrupper, som har lignende udfordringer ift. klimatilpasning. Forløbet over de snart 10 år har naturligvis budt på både gode og dårlige beslutninger. Denne viden vil formentlig kunne gavne andre klimatilpasningsprojekter rundt omkring i landet. Der vil være ting,

der med fordel vil kunne kopieres, mens der ligeledes vil være beslutninger, der bør undgås. Guldborgsund Kommune stiller med glæde op og fortæller om projektets erfaringer – gode såvel som dårlige.

Kriterie 3: Indsatsens nytænkende og innovative karakter

Hvordan er indsatsen enten i proces, formål eller i resultat nytænkende og innovativ?

Selve idéen om en sluse tværs over Sakskøbing Fjord trækker rødder tilbage til den daværende Sakskøbing Kommune. Her arbejdede ingeniør-kollagerne Kjeld Wagner og Erik Bohn Jespersen, indtil de i 2006 begge gik på pension. Inspireret af blandt andet de fremskudte diger i Sønderjylland og store sluser ved Ribe og Højer, fik Kjeld Wagner idéen til en sluse tværs over Sakskøbing Fjord. Idéen præsenterede han for ti år siden til sin mangeårige kollega Erik Bohn Jespersen: ”Den skal fungere på den måde, at får man varsel om storm og højvande, så trykker man på en kontakt, så lukker slusen automatisk”, fortæller Erik Bohn Jespersen og tilføjer: ”Og siden har kommunen arbejdet videre med det”.

Kriterie 4: Indsatsens lokale forankring

Hvordan er indsatsen lykkedes med at skabe relevant opbakning og følgeskab blandt f.eks. borgere, erhvervet, medarbejdere i flere forvaltninger, lokalpolitisk etc.?

Som det fremgår af ovenstående fortælling omkring, hvordan ideen om Sakskøbing Sluse blev til, er det et projekt, der er meget lokalt forankret. Dette er dog ikke ensbetydende med, at projektet ikke har mødt modstand. Der er således mange interesser, der skal tilgodeses i forbindelse med et sådant stort anlægsprojekt, herunder eksempelvis lokale sejlkлубber. Projektet ville dog aldrig kunne lade sig gøre, hvis ikke borgerne var med til at bidrage til finansieringen.

Hvidovres vilde virksomheder på Avedøre Holme – Biodiversitet i Danmarks grønneste erhvervsområde (Hvidovre Kommune)

Beskriv indsatsen kort

Biodiversitet er en vigtig indsats i det innovative netværkssamarbejde mellem virksomhederne, Industri- og Grundejerforeningen Avedøre Holme og Hvidovre Kommune. I alt har 19 virksomheder og kommunen tilsammen omlagt ca. 15 hektar til vilde bede og uslået græs. Insekt-tællinger i græsplæner og vilde blomsterenge hos tre virksomheder har vist, at biodiversiteten er øget markant med fund af i alt 204 forskellige insektarter; hvoraf nogle af dem er sjældne og kun findes få steder i Danmark.

Kommunens rolle i indsatsen

Hvidovre Kommune har faciliteret dialogen og har bidraget med viden indenfor natur og biodiversitet. Den praktiske støtte fra kommunen gjorde det nemmere for virksomhederne at deltage, da de ikke har skullet opfinde løsninger selv, men kunne få rådgivning og praktisk hjælp. Derudover har kommunen bidraget med arealer, særligt vejrabatter, der er blevet omlagt fra græs til blomstereng. De fungerer som en motorvej for insekterne, og forbinder på den måde virksomhedernes områder med blomstereng.

Kriterie 1: Indsatsens effekt og spredningspotentiale. Hvordan har indsatsen potentiale til at blive spredt til andre fagområder, aktører eller til andre kommuner. Og hvad har effekten været?

Effekten har været overvældende. Antallet af insekter er forøget med op til 52 gange, og der er fundet flere sjældne insektarter, hvilket giver et vigtigt bidrag til biodiversiteten. Arbejdet med at udlægge engarealer har desuden inspireret virksomhederne til også at opsætte mursejlerkasser, tårnfalkekasser og etablering af kvashegn. Indsatsen kan inspirere alle virksomheder og kommuner til at gøre en indsats for at øge biodiversiteten, og den kan overføres til andre netværk, som fx grundejerforeninger med villahaver. Kommunerne kan desuden blive inspireret af engagementet hos virksomhederne, når de sammen med kommunen sætter en fælles dagsorden.

Kriterie 2: Indsatsens læringspotentiale

Hvilken læring har indsatsen bidraget med til det fremadrettede arbejde med den grønne omstilling i kommuner?

Arbejdet med biodiversitet viser, at erhverv og natur kan gå hånd i hånd, og at selv små skridt tæller. Ved at omlægge arealer har rigtig mange fået en oplevelse af at gå fra et ensformigt "ørkenlandskab" af slået græs og beton til et farverigt levende område. Og hos en række af de deltagende virksomheder har medarbejdere fået en stolthed ved, at deres virksomhed er med til at gøre en forskel. Når kommunen tager initiativet og koordinerer og sparrer med virksomhederne, vil virksomhederne gerne engagere sig lokalt i at løse biodiversitets- og klimakriserne. Samarbejdet mellem parterne styrker forståelsen, engagementet og videndelingen mellem virksomhederne.

Kriterie 3: Indsatsens nytænkende og innovative karakter

Hvordan er indsatsen enten i proces, formål eller i resultat nytænkende og innovativ?

Det er i sig selv nytænkende, at et erhvervsområde skal være grønt og fremme biodiversitet. Hvidovre Kommune har i flere år koordineret grøn omstilling mellem virksomheder og parter som Erhvervshus Hovedstaden og Gate 21. Netværket på Avedøre Holme adskiller sig bl.a. ved, at Hvidovre Kommune har været nysgerrige på, hvordan kommunen kunne samarbejde med virksomhederne om fælles dagsordner. I netværkssamarbejdet har kommunen koordineret og bidraget med økonomi, når projekterne har haft behov for ekspertvejledning. Samtidig har kommunen arbejdet agilt, samt været handlekraftig og fleksible i forhold til momentum i netværket.

Kriterie 4: Indsatsens lokale forankring

Hvordan er indsatsen lykkedes med at skabe relevant opbakning og følgeskab blandt f.eks. borgere, erhvervet, medarbejdere i flere forvaltninger, lokalpolitisk etc.?

Idéen til indsatsen om at fremme områdets biodiversitet stammer fra Hvidovre Kommunes netværkssamarbejde på Avedøre Holme, hvor nogle lokale virksomheder viste interesse for denne dagsorden. Disse virksomheder og kommunen har i forbindelse med arbejdet kontaktet naboer og potentielle virksomheder for at få flere med i initiativet. Hvidovre Kommune har bidraget til at udbrede kendskabet til indsatsen, bl.a. via facilitering af netværket og via kommunens nyhedsbrev til virksomhederne.

Grøn Omstilling af Viby Øst (Roskilde Kommune)

Beskriv indsatsen kort

Den grønne omstilling af Viby Øst har taget udgangspunkt i en helhedsplan for området, som har medført udtagning af dyrkede arealer til byudvikling, spildevandshåndtering, klimatilpasning og rekreative formål. Der er etableret en folkeskov og store arealer til friluftsliv, som via trampestier, gang- og cykelstier forbinder den østlige del af Viby til det omkringliggende opland. Regnvandet ledes nu i render på overfladen og opsamles i et ådalsbassin, som tidligere var opdyrket lavbundsjord. Samlet set har projektet både medført en reduktion af CO2 og sikret mod oversvømmelser nedstrøms.

Kommunens rolle i indsatsen

Roskilde Kommune har udarbejdet en handleplan for hele området, en lokalplan for den del af området som skal bebygges og et spildevandstillæg til regnvandshåndteringen. Forsyningen har finansieret vandhåndteringen, mens Roskilde Kommune har finansieret de rekreative tiltag i form af trampestier, gang- og cykelstier, opholdssteder, omlægning af dyrkede arealer til græssletter og folkeskov m.v. Hele området forbinde den østlige del af Viby, og særligt idrætsområdet og hallen, med det øvrige opland, med indlagte og opmålte ruter til løb, vandring og cykling.

Kriterie 1: Indsatsens effekt og spredningspotentiale. Hvordan har indsatsen potentiale til at blive spredt til andre fagområder, aktører eller til andre kommuner. Og hvad har effekten været?

En dronevideo med tilhørende fortælling og tekst, udarbejdet af GATE21 og Roskilde Kommune, har kunnet formidle projektet i en klar og kort form:

<https://www.youtube.com/watch?v=XQP9RhU-0Co>. Det er blevet vist frem i felten på KL's Vand- og Natur- og Klimatilpasningsnetværk d. 18. juni 2024. Herefter på Klimaalliansens Årsmøde i Kalundborg d. 2. oktober 2024, og senest på et møde i Sjællands Klimasamarbejde ved Region Sjælland. Det særlige ved nærværende projekt, er at det udspringer af en helt ordinær planproces, hvor der blot er blevet analyseret for mulige afledte indsatser i forhold til den grønne omstilling. Det kan i omfang ikke matche større klimatilpasningsprojekter eller tilsvarende CO2 reducerende lavbund- og skovplantningsprojekter, men viser hvordan det er muligt med simple greb, at indarbejde mindre grønne omstillinger i forbindelse med langt de fleste planprocesser.

Kriterie 2: Indsatsens læringspotentiale

Hvilken læring har indsatsen bidraget med til det fremadrettede arbejde med den grønne omstilling i kommuner?

Projektet har vist, at planprocessen er et godt sted at starte, når vi som kommune skal bidrage til den grønne omstilling. Udpegning af områder som er særlig sårbare for oversvømmelser er en lang proces, der kræver mange beregninger og er baseret på et usikkert grundlag, hvorfor de endelige beslutninger om klimatilpasning ofte skydes i mange år, og som regel kræver beviselige hændelser med følgeskader, før der sker en handling. Tilsvarende gælder det for imødegåelsen af klimaændringer, hvor CO2 reducerende tiltag, som udtagning af lavbunds-jorde, skovrejsning, mindre og ændret forbrug etc. er baseret på frivillighed og derfor ikke kan implementeres direkte af kommunerne.

Kriterie 3: Indsatsens nytænkende og innovative karakter

Hvordan er indsatsen enten i proces, formål eller i resultat nytænkende og innovativ?

Det nytænkende er, at processen har været drevet af handleplanen, mens lokalplanen og spildevandstillægget kun har støttet op, om de ideer handleplanen har peget på. Kommunen og forsyningen har i samarbejde afstemt løsninger, som både økonomisk og CO2-mæssigt har været de optimale, og herunder har tilgodeset den grønne omstilling. Borgerne, og lokale interessenter, har bidraget med konkrete ønsker, som har målrettet planlægningen af det rekreative. Samlet set er det den tværfaglige tilgang, der har sikret det positive resultat.

Kriterie 4: Indsatsens lokale forankring

Hvordan er indsatsen lykkedes med at skabe relevant opbakning og følgeskab blandt f.eks. borgere, erhvervet, medarbejdere i flere forvaltninger, lokalpolitisk etc.?

Handleplanen har været ankerpunktet i hele processen. På de udarbejdede kortskitser og tilhørende borgermøder og interne møder kunne alle se potentialerne fra netop deres synsvinkel. Idrætsklubberne kunne se muligheder for at sprede deres aktiviteter ud i landskabet. Trafikalt kunne de mange gang- og cykelstier skabe forbindelser for skoleveje til børn i oplandet. Naturforeninger og borgere kunne komme på nye ture ud i landskabet og nyde ophold undervejs. Folkeskoven gav mulighed for lokalt medejerskab af den grønne omstilling og en tiltrængt mulighed for at få let adgang til en skov. De nedstrøms liggende kommuner fik mere rent vand i Skensved å og langt færre oversvømmelser. Internt i forvaltningen har mange afdelinger kunne samarbejde om optimering af planudvikling, idrætsfaciliteter, naturoplevelser, klimatilpasning, klimaimødegåelse og vandløbskvalitet i en proces.

Projekt Sund Vejle Fjord (Vejle Kommune)

Beskriv indsatsen kort

Vejle Fjord og de kystnære farvande i Danmark er i dyb krise! Kvælstofbelastningen fra land og by har siden 1950'erne kvalt de marine økosystemer. Dermed er vigtige økosystemtjenester såsom f.eks. fiksering af CO₂, kvælstof og fosfor, naturlig kystsikring og fiskeri sat ud af kraft. Ved at genskabe ålegræs, stenrev og muslingebanker, har Projekt Sund Vejle Fjord, de seneste 6 år, søgt at vende denne udvikling. Fra 2025 er der desuden bevilget økonomi til en helhedsorienteret tilgang, der – parallelt med den marine naturgenopretning sætter fokus på resiliens, samt ændret arealanvendelse i oplandet til Vejle Fjord og dermed også årsagerne til fjordens dårlige tilstand.

Kommunens rolle i indsatsen

Med Vejle Kommune som projektejer og SDU som formel partner og ansvarlig for den videnskabelige overbygning i projektet, er der siden 2019 udplantet 6 ha. ålegræs, udlagt 53 ha. muslingebanker samt etableret 8 ha. stenrev i Vejle Fjord. Med afsæt i en oplandsanalyse, der måler hvor kvælstofudledningen primært kommer fra, forvalter Vejle Kommune den marine naturgenopretning i Vejle Fjord. Det sker i et koordineret samspil med planerne for ændret arealanvendelse i oplandet til Vejle Å. Derudover integrerer projektet koordination, der sikrer resiliens og klimasikring omkring Vejle Fjord, hvor alle relevante institutioner; landbrug, DN, spildevand, havn og kommune indgår i en formel styregruppe.

Kriterie 1: Indsatsens effekt og spredningspotentiale. Hvordan har indsatsen potentiale til at blive spredt til andre fagområder, aktører eller til andre kommuner. Og hvad har effekten været?

I regi af EU's naturgenopretningsforordning er der lagt op til bindende mål for genopretning af natur. I Danmark har grøn trepart lagt sporene for en arealomlægning og fremtidens kvælstofregulering. Desuden skal vores byer og kyster sikres imod et nyt klimascenarie – en gigantisk opgave, der lige nu banker på i mange kommuner. Med så stort et politisk fokus, er det vigtigt, er der tilvejebringes løsningsmodeller, der kan inspirere bredt. Effekten af projekt Sund Vejle Fjord skal ses i lyset af de forvaltningsmæssige erfaringer, der genereres på tværs af forsyningssektor, landbrug, forskning og kommune. Derudover tilvejebringer projektet vigtig grundforskning, idet alle naturgenopretnings tiltag er anlagt langs en eutrofieringsgradient, der strækker sig fra inder- til yderfjord. Dette setup gør det muligt for SDU at dokumentere, hvorledes initiativerne i Vejle Fjord udvikler sig afhængigt af de kvælstofrelaterede presfaktorer.

Kriterie 2: Indsatsens læringspotentiale

Hvilken læring har indsatsen bidraget med til det fremadrettede arbejde med den grønne omstilling i kommuner?

Med Projekt Sund Vejle Fjord er det dokumenteret, hvordan en række marine virkemidler baner vejen for en succesfuld genopretning af økosystemerne i Vejle Fjord. Den dokumentation, der genereres omkring virkemidler, metoder og nye innovative tiltag publiceres og gøres tilgængelig på alle niveauer. Kombineret med rollen som praktisk forsøgscenter (Experimentarium) for den marine naturgenopretning i Danmark og det outreach der ligger heri, vil genereret viden, processer og praktiske erfaringer blive givet videre til øvrige naturforvaltere og frivillige organisationer på området, herunder direkte implementeret i anbefalinger og guidelines gennem Center for Marin Naturgenopretning. De faglige erfaringer indarbejdes desuden i vejledninger og best practise-dokumenter, som udgives af Center for Marin Naturgenopretning.

Kriterie 3: Indsatsens nytænkende og innovative karakter

Hvordan er indsatsen enten i proces, formål eller i resultat nytænkende og innovativ?

Den terrestriske naturgenopretning på enge, overdrev og heder har længe været praktiseret i en kommunal kontekst. Den marine naturgenopretning udgør et helt uskrevet blad, og er et begreb defineret med projekt Sund Vejle Fjord. I henhold til udkast for NOVANA-rapporten 2024, blev der i 2023 beregnet en total kvælstoftilførsel fra land på 65.000 ton. Det er mere en 44% højere end i 2022. Til trods for den brændende platform, som det danske havmiljø udgør i dag, så har der, siden kommunalreformen, været meget begrænset aktivitet på det marine område. Der mangler viden om de komplicerede biologiske processer i vores havmiljø, og hvordan vi hurtigst og mest omkostningseffektivt opnår en bedre miljøtilstand. Med Projekt Sund Vejle Fjord er det dokumenteret hvordan en række marine virkemidler kan implementeres i Danmark og hvordan man mest hensigtsmæssigt laver en forvaltningsstruktur, der kobler opland og recipient sammen.

Kriterie 4: Indsatsens lokale forankring

Hvordan er indsatsen lykkedes med at skabe relevant opbakning og følgeskab blandt f.eks. borgere, erhvervet, medarbejdere i flere forvaltninger, lokalpolitisk etc.?

Tabet af biodiversitet og klimaforandringer afstedkommer allerede i dag store problemer. Med endnu større udfordringer på vej, er det vigtigt, at den brede offentlighed ikke mister incitament til selv at agere i eget nærmiljø og fortsat lægge et politisk pres. Ved konkret at involvere lokale parter i arbejdet med den marine naturgenopretning, er der skabt en vigtig alliance. Projektets målsætning er ikke ensidigt at reetablere ålegræs, stenrev og muslingebanker, men i lige så høj grad at mobilisere, bevidstgøre og involvere almene borgere. Med afsæt i udstillinger, lokale events og et særligt fokus på borgernes egne fortællinger i medierne, har historien om Sund Vejle Fjord været med til at sætte den politiske dagsorden. Ministre fra ind- og udland har besøgt projektet, ligesom medier fra den store verden har rapporteret fra Vejle Fjord, hvilket lokalt har medvirket til at løfte sagens vigtighed og relevans og dermed opbakning til projektet.